

Nr 953

Av herr Lassinantti, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 100, angående organisationen av polis-, åklagar- och exekutionsväsendet m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 100 framläggs på 1962 års principbeslut grundade förslag beträffande organisationen av det förstatligade polisväsendet m. m.

Om den föreslagna organisationen uttalar polisberedningen, att det förefaller inte osannolikt, att — sedan denna organisation trätt i tillämpning — arbetsorganisatoriska skäl tämligen snart kommer att framtvunga en översyn av polisdistriktsindelningen. Mot denna bakgrund och för att bl. a. undvika felinvesteringar förordar beredningen en viss försiktighet vid utformningen av den nya polisorganisationen.

Dessa uttalanden torde kunna anses innefatta en påtaglig strävan att på längre sikt söka anpassa polisorganisationen på ett realistiskt sätt till den faktiska verkligheten. Härav följer, att vad som nu framstår som smärre brister i organisationsförslaget kommer att bortarbetas i anslutning till organisationens ikraftträdande eller inom en relativt begränsad tid därefter. En detaljerad granskning av organisationen och personalstyrkorna synes därför inte vara nödvändig för närvarande.

Propositionen synes inte ha upptagit frågan om samarbetet över riksgrensarna till närmare prövning. T. ex. uppe i Norrbotten skapade den gemensamma nordiska arbetsmarknaden och den nordiska passfriheten åtskilliga nya problem. Avskaffandet av passtvänget bedömdes av motståndare till reformen som nästan en äventyrlig åtgärd, då därigenom gränserna öppnades för brottslingar och andra asociala element. Mot detta anfördes, att en internordisk passfrihet självfallet måste gälla alla medborgare i de nordiska länderna. Denna uppfattning anses i dag som en självklarhet. Redan vid passfrihetens införande framhölls det att nackdelarna av denna reform fick kompenseras genom ett effektivare samarbete mellan de olika ländernas polismyndigheter.

Under årens lopp har detta samarbete kunnat etableras och utbyggas dels i syfte att förebygga brott, dels ock för att utreda brott, som berör t. ex. Sverige och Finland. I praktiken har denna verksamhet åtminstone i de fall, då det varit fråga om grövre brott eller omfattande brottsförlopp, omhändertagits av kriminalstatpolis. Så har fallet varit i Norrbottens län,

där kontakterna med Finland förutsatt kunskaper i finska språket hos den svenska polispersonalen. Detta polisiära samarbete har lett till bl. a. avslöjandet av bilmuggling i sådan skala, att i en enda sådan härva ungefär tusen åtal anställdes, varav flera hundra i Sverige. Finskspråkig personal från statspolisens kriminalavdelning i Luleå har vidare i flera fall tagits i anspråk för utredning av grova brott i Mellan- och Syd-sverige, när utredningsarbetets behöriga fullgörande gjort kvalificerade kunskaper i finska språket nödvändiga.

Det är önskvärt, att den polisiära verksamhet, som här redovisats, kan bedrivas även inom den nya polisorganisationen. Statspolisen som ett organ i sin nuvarande utformning kommer emellertid att upphöra. Kriminalstatspolisen i Luleå sammanförs i första hand med poliskåren i Luleå stad. Avsikten är att från poliskåren i Luleå personal skall tillhandahållas för stödjande verksamhet utanför Luleå polisdistrikt. Då emellertid kriminalpolisens numerär i detta polisdistrikt blir avsevärt mindre än den nuvarande sammanlagda styrkan i Luleå stads kriminalavdelning och kriminalstatspolisen i Luleå, uppkommer ett sådant läge, att den stödjande verksamheten på grund av personalbrist inte kan upprätthållas i önskvärd omfattning. Då Haparanda polisdistrikt dessutom är undantaget från stödjande verksamhet, ligger det nära till hands, att det polisiära samarbetet över gränsen i första hand får känning av personalbristen. Detta skulle i sin tur medföra, att det polisiära samarbete, som skisserades upp vid passfrihetens införande, inte längre skulle kunna vidmakthållas.

Mot denna bakgrund framstår en gradvis avveckling av den nuvarande organisationen som önskvärd.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala, att en avveckling av den nuvarande statspolisorganisationen inte bör företagas så, att samarbetet över riksgränserna för bekämpning av brottslighet äventyras.

Stockholm den 17 april 1964

Ragnar Lassinantti